

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА ДИРЕКТОРІВ ЗФПО ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ
МЕТОДИЧНА КОМІСІЯ ВИКЛАДАЧІВ ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ОДЕСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

МАТЕРІАЛИ

**IV МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР СТАНУ ФІНАНСІВ ТА ОПОДАТКУВАННЯ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ”**

2024 р.

УДК 330 +340

ББК 65+67

Європейський вектор стану фінансів та оподаткування в сучасних умовах розвитку економіки: Матеріали IV Міжвузівської науково-практичної студентської конференції, 09 листопада 2024р. Одеса ОТЕФК, 2024. 76 с.

Рекомендовано до друку педагогічною радою Одеського торговельно-економічного фахового коледжу (Протокол № 3 від 14.11.2024р.)

Для здобувачів освіти економічних спеціальностей закладів фахової передвищої та вищої освіти.

Укладач: голова циклової комісії фінансово-економічних дисциплін, викладач-методист Одеського торговельно-економічного фахового коледжу Олена РОТАРЬ

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції з незначною загальною правкою укладача

Організаційний комітет конференції:

Голова організаційного комітету:

Єна Л.М. - голова методичної комісії викладачів економіки і фінансів ЗФПО Одеської області, спеціаліст вищої категорії Одеського фахового коледжу економіки, права та готельно-ресторанного бізнесу

Заступник голови організаційного комітету:

Гура О.Л. – директор Одеського торговельно-економічного фахового коледжу, кандидат економічних наук, доцент

Секретар конференції – *Ротарь О.М.*, голова циклової комісії фінансово-економічних дисциплін Одеського торговельно-економічного фахового коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Члени організаційного комітету:

Борзенкова О.Д. - заступник директора з навчальної роботи Одеського торговельно-економічного фахового коледжу, кандидат економічних наук

Сергієнко Л.К. – викладач циклової комісії фінансово-економічних дисциплін Одеського торговельно-економічного фахового коледжу, кандидат економічних наук, доцент

Малікова І.П. – старший викладач циклової комісії фінансово-економічних дисциплін Одеського торговельно-економічного фахового коледжу

Банташ А.М.– викладач циклової комісії фінансово-економічних дисциплін Одеського торговельно-економічного фахового коледжу, кандидат економічних наук

Мержиєвський К.В. – викладач Відокремленого структурного підрозділу "Ананьївський аграрно-економічний фаховий коледж Уманського національного університету садівництва", спеціаліст I категорії

Полежаєв Богдан
ВСП «Ананьївський аграрно-економічний
фаховий коледж Уманського
національного університету садівництва»

Наукові керівники:
викладач I категорії Костянтин Мержиєвський
викладач I категорії Катерина Сагайдак

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР СТАНУ ФІНАНСІВ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Сьогодні у нас цікава тема конференції, а саме: «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР СТАНУ ФІНАНСІВ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ». Наш виступ буде складатися з викладенням аналітичних даних, які повинні підштовхнути слухачів до формування певних висновків. Доповідь буде складатися з двох частин: міжнародної та частини, що складається з певних фактів.

Отже, перейдемо до першої частини. Читаємо тему конференції «Європейський вектор...». Давайте розберемося, а якими критеріями? ми можемо оцінити європейський або міжнародний стан фінансів, оподаткування та економіки в цілому? Для отримання такої інформації ми можемо звернутися до Звіту «*Економічна свобода у світі*», який публікує канадський Інститут Фрейзера.

Автори звіту вимірюють рейтинг економічної свободи за п'ятьма показниками: розмір уряду, верховенство права і захист права власності, надійність грошей, свобода міжнародної торгівлі, регулювання ринку праці та бізнесу. Хотілося б більш детально зупинитися на показниках та їх критеріях (див. табл.1)

Критерії вимірювання рейтингу економічної свободи.

Показник	Критерій
Розмір уряду	Аналізується <i>фіскальна</i> політика уряду, яка обмежує сферу індивідуального економічного вибору. Країни з нижчим рівнем державних витрат, нижчими граничними податковими ставками, меншими державними інвестиціями, і меншою державною власністю на активи отримують найвищі рейтинги в цій галузі.
Правова система та права власності	Захист осіб та їхнього законно набутого майна є центральним елементом обох показників: економічна свобода і свобода людини. Дійсно, багато хто стверджує, що це найважливіша функція уряду. Коли особа та її законно набуте майно не захищені, інші можуть обмежити його власність або його економічний вибір. Сюди включаються заходи незалежності судової влади, неупередженість судів, захист прав власності, цілісність правової системи, забезпечення виконання контрактів, захист нерухомості.
Надійність грошей	Гроші беруть участь майже в кожній транзакції в економіці, тому коли відбуваються несподівані зміни з вартістю, в результаті мають глибокий вплив на здатність людей робити власний економічний вибір. Якщо урядова монетарна влада створює значну неочікувану інфляцію, це робить гроші менш цінними, експропріюючи власність у вкладників. І навпаки, якщо уряд створює значну несподівану дефляцію, це робить гроші більш цінними та відчужує майно у позичальників. Висока та мінлива інфляція або дефляція впливає на здатність людей робити власний економічний вибір. Четвертий компонент цієї області вимірює ступінь доступу людей до здорових грошей, тобто до валют, які зберігають свою вартість протягом тривалого часу.
Свобода міжнародної торгівлі	Коли уряди запроваджують податки чи правила на кордоні, вони обмежують своїх громадян у можливостях обмінюватися з людьми інших країн. Компоненти в сфері вимірюються торговими обмеженнями: тарифи, квоти, приховані адміністративні обмеження та контроль над обмінними курсами і рухом капіталу. Щоб отримати в цьому високу оцінку країни повинні мати низькі тарифи, легке митне оформлення та ефективне адміністрування митницею, вільно конвертована валюта та невеликий контроль за рухом людського капіталу.
Регулювання ринку праці та бізнесу	Сфера вимірює ступінь нормативних актів, що обмежують вихід на ринки, перешкоджають свободі добровільного обміну, зменшують економічну свободу. Критерії сфери враховують регулювання кредитного ринку, регулювання ринку праці, регулювання бізнесу та свобода конкуренції.

Лише слухаючи критерії, за якими оцінюється кожна категорія, свідома та економічно грамотна людина розуміє, що по кожному пункту у нас є просідання.

Порівняно із попереднім рейтингом, Україна втратила одразу 0,94 бала, отримавши оцінку на рівні 5,12 бала з 10 можливих. Це стало найбільшим зниженням оцінок серед інших країн. Україна опустилася зі 113 на 150 місце у світі за рівнем економічних свобод, опинившись у переліку найменш вільних країн.

Поряд з Україною у рейтингу розташувалися Ірак (147), Ефіопія (148), Бурунді (149), Чад (151), Демократична республіка Конго (152) та Центрально Африканська Республіка (153). Фото 2

Цьогоріч рейтинг "Економічна свобода у світі" знову очолив Гонконг, посунувши Сингапур на другу позицію. За ними у рейтингу розмістилися Швейцарія, Нова Зеландія та США. Фото 3.

Таке падіння є результатом того, що рейтинг вперше враховує дані, зібрані після початку повномасштабного вторгнення, це прогнозовано негативно вплинуло на показники України.

А тепер перейдемо до другої частини доповіді, яка доповнить фактами Звіт Інституту Фрейзера. 10 жовтня Верховна рада України ухвалила законопроект про підвищення податків. У ньому — 18 нових пунктів. Один з них — зростання військового збору для всіх людей, які офіційно працевлаштовані. Від 1 жовтня 2024 року він збільшився з 1,5% до 5%. Але, як кажуть не все так однозначно. Бухгалтерів знов поставили в стан невизначеності. Закон, який ухвалили 10 жовтня, містить положення підвищити податки з 1 жовтня. Це порушує норми статті 58 Конституції України. Згідно з нею, закони не мають зворотної дії в часі - інформують юристи. Підкреслимо, що ще 15 жовтня до Президента Зеленського на підпис було передано Закон про підвищення податків. Про це йдеться у картці законопроекту. Але станом на 30 жовтня його так і не підписано.

Також постійні заяви голови комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данила Гетманцева, про підвищення ставки податку на додану вартість не додають оптимізму бізнесу.

А регулярне блокування Податкової службою податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних!? Всього було заблоковано за січень-вересень 1,8 млн ПН/РК і загальна сума заблокованого ПДВ склала майже 40 млрд. грн. Лише 72% платників ПДВ змогли довести податківцям своє право на реєстрацію податкових накладних – про це повідомила членкиня Комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики Ніна Южаніна. За цими повідомленнями криється титанічна робота бухгалтерів, щоб довести державі своє право на господарську діяльність.

Також періодичні розмови про заборону готівкових коштів не додають спокою та стабільності ані населенню, ані державі, ані партнерам, ані бізнесу. Такі необґрунтовані заяви навпаки розхитують і так крихку економіку.

Це далеко не всі негативні факти з якими зустрічаються як суб'єкти господарювання, так і пересічні громадяни. Цікаво!? як ці фактори впливають на рейтинг економічної свободи?

В нашій доповіді ми навели факти, побачили наше місце в економіці світу, отримали інформацію для роздумів, та повинні всі разом згуртуватися і вжити правильні, своєчасні дії.

АЛЕ, попри всі проблеми та негаразди наш бізнес працює і розвивається, іншими словами виборює право на життя. У нас є перспективи та шанс. Головне створити умови.

Нагадаю, що з давніх часів князь Київський Ярослав Мудрий інтегрувався в Європу за допомогою родинних зв'язків;

– Анна Ярославна, дочка князя [Ярослава Мудрого](#), [київська](#) князівна – [королева Франції](#).

– Анастасія Ярославна, дочка [князя Київського Ярослава Мудрого](#) – видана за угорського короля [Андрія I](#).

– ЄЛИЗАВЕТА ЯРОСЛАВНА, старша серед відомих нині дочок [князя Київського Ярослава Мудрого](#), вдруге вийшла заміж – за короля Данії.

Тому сама історія вказує нам шлях та місце України у світі. Робимо висновки – в нас багато роботи попереду, ми Переможемо!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. <https://www.fraserinstitute.org/studies/economic-freedom-of-the-world-2024-annual-report>
2. <https://suspihne.media/kropyvnytskiy/866021-zrostanna-vijskovogo-zboru-j-insih-podatki-ak-ce-vpline-na-zarplati-j-biznes-dumki-ekspertiv-z-kirovogradsini/>
3. <https://biz.censor.net/n3515210>
4. <https://news.dtki.ua/taxation/common/93698-uvaga-stanom-na-31-zovtnia-tak-i-ne-pidpisano-zakon-pro-pidvishhennia-podatki>
5. <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu>

